

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಶಿಕ್ಷಣ: ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ

ಆಯಿಷಾ ಜಮಾಲ್

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಸರ್ಕಾರಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ (ಸ್ವಾಯತ್ತ) ಮಂಡ್ಯ.

Abstract:

ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಣ ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರ ಜನಹಿತವಾದದ್ದು ಆದರೆ ಭಾರತದ ಮುಸ್ಲಿಂ ವರ್ಗವು ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಳಿದಿರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯ, ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರು ಮುಂದುವರೆಯದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೋ ಅವರು ಹಿಂದುಳಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ರಾಜಕೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆಯಂತಹ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬುವುದು ಭಾರತೀಯ ಮುಸ್ಲಿಂರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೀಲಿಕೈ ಎಂತಲೇ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

Keywords: ಶಿಕ್ಷಣ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 13 ರಿಂದ 14 ರಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯವು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಧರ್ಮದ ನಂತರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಂತಹ ಧರ್ಮನಿರಪೇಕ್ಷ ರಾಷ್ಟ್ರ ತನ್ನ ದೇಶದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಲ್ಲೇ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ರಾಗಿರುವ ಮುಸ್ಲಿಂರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅರ್ಧದಲ್ಲೇ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಡುವವರ ಪ್ರಮಾಣ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ

ಬಡತನ, ಪೋಷಕರ ನಿರಾಸಕ್ತಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರಿವಿನ ಕೊರತೆ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.

ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 45ರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶವನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ 4ನೇ ವಿಧಿಯು 14 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೂ ಕೂಡ ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. 1993ರಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದ 21ನೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ನೀಡಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ 2002ರಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ 86ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ 21ಎ ವಿಧಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನಾಗಿಸಿದೆ. ಈ

Please cite this article as: ಆಯಿಷಾ ಜಮಾಲ್. (2023). ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಶಿಕ್ಷಣ: ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ. ಸೃಜನಿ: ಇಂಡಿಯನ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಇನ್ವೋವೇಟಿವ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, 2(1), 155-159.

ವಿಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ 6-14 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಗುವಿಗೂ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇದು 45ನೇ ವಿಧಿಯ ಮಾರ್ಪಾಡು ರೂಪವಾಗಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಧರ್ಮದ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥವಾದ ಕುರಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಆದರೂ ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮದವರೆ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯವಾಗಿದೆ.

ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮಿಯರು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂಬ ಕೀಲಿಕೈಯಿಂದ ಮುಸ್ಲಿಂರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೆಂಬ ಬೀಗವನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕಿದೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಹೊರಾಡಿದಂತಹ ಸೈಯದ್ ಅಹಮದ್ ಖಾನ್‌ರವರು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಸಮುದಾಯದವರ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಇವರು ಪ್ರಾಚೀನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದರು.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿರುವ ಭಾರತವು ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದವರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ಸ್ವತಃ ಮುಸ್ಲಿಂ

ಸಮುದಾಯದವರು ಕೂಡ ಕಾಳಜಿವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದವರ ಸುಸ್ಥಿರತೆಗೆ, ಏಳಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಮುಸ್ಲಿಂರು ಈ ದುರವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದವರು ಕೈಜೋಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮುಸ್ಲಿಂರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ತನ್ನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಶಾಲೆ ಬಿಡುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವಂತಹ ಬಡತನ ಎನ್ನುವುದು ಬಹುತೇಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಎನ್ನಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳು ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತರಾಗುತ್ತಿರುವುದು, ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮನೆಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕರ ಪ್ರಮಾಣ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ.

ಮುಂದುವರೆದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಅರಿವು ಕಡಿಮೆ, ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಉದ್ಯೋಗ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯು ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿದೆ. ಇತರ ಸಮುದಾಯದರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ.

ಸಂಶೋಧನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿ

ಯದವರು ನೆಲೆಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕ-ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಮಾಣ ಇಂತಹ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಲ್ಪಿಸದಿರುವುದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಸುರಕ್ಷತೆಯ ಭಾವನೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಶಾಲೆ ತೊರೆಯುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಪ್ರದೇಶದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಲ್ಪವಾಗಿದೆ. ಕನಿಷ್ಠಮಟ್ಟದ ಬೋಧನೆ ಕಲಿಸುವಿಕೆ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಗೈರುಹಾಜರಿ, ಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚ ತೆತ್ತುವುದು, ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ದೊರೆಯದಿರುವುದು ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಿನ್ನಡೆಯಾಗಿದೆ.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಸರಿಸಲು ಮುಸ್ಲಿಂ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲು ಮದರಸಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದು ಸಮುದಾಯದವರ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮದರಸಾಗಳೇ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಂತಿಮ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಮದರಸಾಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಮದರಸಾಗಳೇ ಮಕ್ಕಳ ಅಂತಿಮ ಆಯ್ಕೆಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಮಹಿಳೆಯರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲಾ ದಾಖಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿಯದೇ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಾದಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಮುಸ್ಲಿಂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಮುಸ್ಲಿಂರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ರಚಿತಗೊಂಡಂತಹ ರಾಜೇಂದ್ರ ಸಾಚಾರ್ ಸಮಿತಿಯು ತನ್ನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ

ಸುಮಾರು 6 ದಶಕಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲಾ ದಾಖಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಚಾರ್ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

ಸಾಚಾರ್ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ

- ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಮುಸ್ಲಿಂರ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ಇವರ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಪ್ರಮಾಣ 59% ಮಾತ್ರವೇ ಇದೆ.
- 6-14 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಶೇ.25 ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದಿದ್ದಾರೆ.
- ಇತರೆ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅರ್ಧದಲ್ಲೇ ಶಾಲೆಬಿಡುವವರ ಪ್ರಮಾಣ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.
- ಪದವಿ ಪಡೆದಿರುವವರ ಪ್ರಮಾಣ 1970 ರಿಂದೀಚೆಗೆ ನಿಧಾನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರದೇಶವಾರು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ತೀರ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ಪದವಿ ಮುಗಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 16% ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಗೆ ದಾಖಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- 25 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪದವೀಧರನಾಗಿ, 50 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರನಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೊರ ಹೊಮ್ಮುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಐ.ಐ.ಎಮ್.ಎಸ್, ಐ.ಐ.ಟಿ.ಎಸ್‌ಗಳಂತಹ ತ್ವರಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇವರ ದಾಖಲಾತಿಯು ಪ್ರಮಾಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ.

• ಇತರೆ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಮುಸ್ಲಿಂರಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಬಡತನ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸಾಚಾರ್ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯವು ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ.

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಇರುವ ಯೋಜನೆಗಳು

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರವು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಹಲವು ದಶಕಗಳ ನಂತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. 1983ರ ಗೋಪಾಲ್‌ಸಿಂಗ್ ವರದಿಯ ನಂತರ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮುಸ್ಲಿಂರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ 15 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಮುಖವಾದುದಾಗಿದೆ. ಆಗಿನ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಮುಸ್ಲಿಂರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು.

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಮತ್ತು ಐ.ಟಿ.ಐಗಳಂತಹ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು. ಮುಂದುವರೆದು ಮುಸ್ಲಿಂರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ 1986ರ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಯು ಸಹಕರಿಸಿತು. 1989 ರಲ್ಲಿ ಮೌಲಾನಾ ಆಜಾದ್ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಮುಸ್ಲಿಂರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ

ಅದರಲ್ಲೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವಂತೆ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿತು. ನಂತರ 1992ರ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 2 ಹೊಸ ತುರ್ತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು 1993-94ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಂತಹ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು. ಮತ್ತು ಮದರಸಾಗಳ ಆಧುನೀಕರಣಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತುರ್ತಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಜಾರಿಗೊಂಡಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಜಾರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಮುಸ್ಲಿಂರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವಾರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಇವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಹಾಗಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಗಂಭೀರವಾದ ರೀತಿಯ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಲಹೆಗಳು

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದವನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರವು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆಯ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಅನುಸರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

- ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ/ರಾಜ್ಯ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

- ಮುಸ್ಲಿಂರು ನೆಲೆಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸಹಿತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗಿರುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದಾಖಲಾತಿ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಮದರಸಾಗಳ ಕೇವಲ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.
- ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಯುವಕರಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.
- ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು.

ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ವಿವಿಧ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಲ್ಲದೇ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮುಸ್ಲಿಂರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ನಾಯಕರುಗಳು ಮುಂದೆ ಬಂಧು ಭವಿಷ್ಯದ ಬೆಳಕಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಫಹೀಮುದ್ದೀನ್. (2004). ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಆಧುನೀಕರಣ. ಅಧ್ಯಯನ ಫೌಂಡೇಷನ್.
- ಸಾಚಾರ್ ರಾಜೇಂದ್ರ ವರದಿ. (2006). ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಉನ್ನತ ಸಮಿತಿ. ಭಾರತದ ಮುಸ್ಲಿಂರ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ.
- Ali, A. R. (2010). The Sachar Committee Report and Multiculturalism in India: Questions of Group Equality and the Public Sphere. *Sachar Committee*, 77–94.
- Niyozov, S., & Pluim, G. (2009). Teachers' Perspectives on the Education of Muslim Students: A Missing Voice in Muslim Education Research. *Curriculum Inquiry*, 39(5), 637–677.
- Shalabī, A. (1979). History of Muslim education. In *Indus Publications eBooks*. Indus Publications.